

ADVIES

Dossiernr: MD.06

Advies van het College voor Geschillen Medezeggenschap Defensie aan de Bevelhebber der Zeestrijdkrachten naar aanleiding van een verzoek om advies inzake een tussen:

de Commandant van de XXX

en

de medezeggenschapscommissie XXX

gerezen geschil met betrekking tot de vaststelling van meetperioden aan boord van XXX.

Verloop van de procedure

Bij brief van 3 november 1999 heeft de Commandant van de XXX de Commandant van het Belgisch Nederlands Eskader (hierna: de Eskadercommandant) in kennis gesteld van de omstandigheid dat het geldende beleid dat de met varen inverdiende ZZF-uren (ZZF = Zaterdag, zondag, feest- en gedenkdagen) collectief dienen te worden verroosterd gedurende de in het BENOPS opgenomen 'C'-perioden (collectieve compensatie, schip gesloten), leidt tot ongenoegen bij de bemanning van de XXX omdat men niet zelf kan aangeven wanneer men een dag vrij wil hebben. De Commandant doet in dit schrijven het voorstel om de met varen inverdiende ZZF-uren, voor zover de bedrijfsvoering dat aan boord van de diverse GES-eenheden toelaat, door de bemanningsleden zelf te laten invullen.

Op 2 december 1999 heeft formeel overleg plaatsgehad tussen de Commandant XXX en het toenmalige Onderdeels Overleg Orgaan (OOO). Een van de agendapunten (punt 3) betrof de "Gedachtewisseling meetperioden in 2000". De Commandant heeft in eerdergenoemde agenda de volgende meetperioden voorgesteld:

- 1ste meetperiode eindigt op 6 maart (vertrek eskaderreis Fairwind 2000)
- 2de meetperiode eindigt op 15 september 2000 (vertrek naar zee SK-trails-Fregon)
- 3de meetperiode eindigt op 27 november (vertrek naar zee VVO-ODND)
- 4de meetperiode eindigt op 31 december 2000

Tijdens de overlegvergadering gaf het OOO aan dat het graag zou zien dat de door deelname aan Fairwind 2000 inverdiende ZZF-uren (naar verwachting 164 uur collectief) tussentijds tweemaal konden worden afgekocht.

Volgens het OOO stelde de bemanning een financiële vergoeding, mede gelet op de vele dure havens die zouden worden aangedaan, boven een grote hoeveelheid vrije tijd.

In reactie hierop heeft de Commandant gewezen op het standpunt van de Koninklijke Marine betreffende het belang van een goede 'vaar-thuisverhouding' en op de omstandigheid dat hij nog geen antwoord had ontvangen op zijn brief aan de Eskadercommandant.

Op 12 december 1999 is het Onderdeels Overlegorgaan aan boord vervangen door een medezeggenschapscommissie (MC).

Bij brief van 16 december 1999 heeft de Eskadercommandant duidelijk gemaakt dat de ZZF-vrije tijd waarop de militair als gevolg van varen en oefenen aanspraak heeft, gedurende de meetperiode in beginsel voor drievierde deel in tijd wordt toegekend. Uitzondering kan worden gemaakt indien naar het oordeel van een Commandant het goed functioneren van de eenheid wordt belemmerd door deze verroostering van ZZF-vrije tijd. De Eskadercommandant verzoekt de Commandant XXX derhalve het geldende beleid aangaande afkoop te volgen waarbij realisatie mede kan worden bereikt door het, in overleg met de MC, zorgvuldig vaststellen van de meetperiodes. De Eskadercommandant merkt tot slot op dat afwijking van de standaardregeling slechts kan worden toegestaan indien het BNOPS in onvoldoende mate gelegenheid biedt voor compensatie of als door een verandering in het vaarschema de oorspronkelijke planning niet haalbaar is.

Op 1 februari 2000 heeft de Commandant met de MC overleg gevoerd en daarbij zijn "voorstel meetperiode" als volgt aangepast.

1. meetperiode 1: 10 januari t/m 4 of 5 maart (Fairwind 2000)
2. meetperiode 2: 5 of 6 maart t/m 24 september
3. meetperiode 3: 25 september t/m 26 november
4. meetperiode 4: 27 november t/m einde winterverlof 2000/2001

Wederom bleek dat de MC wilde afkopen. Daarnaast is geconstateerd dat er verschil van mening bestond over de interpretatie van bepaalde artikelen in de zogenoemde MP 31-107 regeling.

De MC is vervolgens met een advies gekomen over het voorstel van de Commandant m.b.t. het bepalen van de meetperiodes over 2000, aangevend dat zij voor de tweede meetperiode geen akkoord kan geven. Zij is van oordeel dat sprake moet zijn van 5 in plaats van 4 meetperiodes. De door de Commandant voorgestelde periode (6 maart tot 25 september) dient naar het oordeel van de MC gesplitst te worden in een periode van 6 maart tot 22 augustus (vertrek naar Sail) en een periode 22 augustus tot 25 september (vertrek sparring ALMO). Het advies van de MC geeft verder een mogelijke oplossing voor de verroostering van verlof.

Bij brief van 16 februari 2000 heeft de Commandant van XXX de Bevelhebber der Zeestrijdkrachten in kennis gesteld van het ontstaan van het geschil.

In verband met genoemd geschil heeft de plaatsvervangend Bevelhebber, bij brief van 16 juni 2000 aan de Commandant Zeemacht Nederland (hierna: Commandant Zeemacht), aangegeven van mening te zijn dat het geschil zich met name toespitst op een verschil van interpretatie van de Beleidsregels werk- en rusttijden en extra beslaglegging militairen zeemacht (opgenomen in MP-bundel 107 onder regelingnummer 2110) en dat het geschil vooralsnog niet voorgelegd zou moeten worden aan het College voor geschillen. In zijn brief gaat hij nader in op het interpretatiegeschil en geeft aan de stelling van de MC dat de korte vaarperiode van 22 t/m 29 augustus als nieuwe vaarperiode dient te worden gezien, niet te delen aangezien er als gevolg van die stelling geen gelegenheid meer kan bestaan nog ZZF-uren van de Fairwind-reis te verroosteren. Een en ander is niet in lijn met de 'geest' van de beleidsregels. De plaatsvervangend Bevelhebber komt vervolgens met een voorstel en adviseert de Commandant Zeemacht de Commandant van de XXX toe te staan op het punt van de afkoop van inverdiende uren, af te wijken van de geldende beleidsregels.

Naar aanleiding van de brief van de plv. Bevelhebber heeft de Commandant Zeemacht, de Commandant XXX in een brief van 26 juni 2000 verzocht te trachten het geschil door middel van hernieuwd overleg met zijn MC op te lossen, waarbij het voorstel van de plv. Bevelhebber, zoals verwoord in de brief van 16 juni 2000, als basis kan dienen. De Commandant Zeemacht deelt de mening van de plv. Bevelhebber dat de vaarperiode van 22 tot en met 29 augustus 2000 (SAIL) geen nieuwe vaarperiode is in de zin van de Beleidsregels werk- en rusttijden en extra beslaglegging militairen zeemacht. Conform het advies van de plv. Bevelhebber geeft hij de Commandant XXX toestemming af te wijken van het vaste beleid.

Bij brief van 29 juni 2000 aan de Bevelhebber geeft de Commandant XX aan hernieuwd overleg met zijn MC te hebben gevoerd, maar dat een groot deel van de bemanning en daarmee de MC zich niet in het voorstel van de plv. Bevelhebber kan vinden. Hij verzoekt dan ook een formele geschillenprocedure te starten. Vooruitlopende op een definitieve uitspraak over het geschil handhaaft de Commandant een meetperiode die eindigt op 25 september 2000.

Aangezien de Bevelhebber op voorhand niet kan instemmen met het door de medezeggenschapscommissie gegeven advies, heeft hij -bij brief van 6 november 2000- het geschil voorgelegd aan het College, zulks met het verzoek hem terzake advies uit te brengen.

Behandeling ter zitting

Partijen zijn door het College in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten tijdens een op 10 januari 2001 gehouden hoorzitting. Het verslag van deze hoorzitting is aan dit advies gehecht en wordt geacht hiervan deel uit te maken.

Overwegingen van het College

Het is het College opgevallen dat het geschil, anders dan artikel 31, eerste lid van het BMD voorschrijft, is voorgelegd door de Bevelhebber. Nu de MC hierdoor evenwel niet in haar belangen is geschaad, heeft dit geen consequenties voor de ontvankelijkheid van het verzoek.

Uit het verhandelde ter zitting heeft het College begrepen dat het geschil aangaande de verroosting en afkoop feitelijk is opgelost, evenwel zonder dat partijen tot elkaar zijn gekomen wat betreft de vaststelling van de meetperiodes. Het College ziet aanleiding aangaande de meetperiodes het volgende op te merken.

Het stelt vast dat het nadere voorstel van de Commandant, als geformuleerd in de brief van 29 juni 2000, onder 5, ex artikel 27, eerste lid, onder b BMD, de voorgenomen maatregel is en dat partijen ter zake van die maatregel het voorgeschreven overleg naar behoren hebben gevoerd. Hetgeen partijen verdeeld houdt, betreft niet de toepassing van het BMD, maar de onduidelijkheid die is blijven bestaan ten aanzien van het begrip “meetperiode”, bedoeld in artikel 1, tweede lid, onder b, van de VROB, meer in het bijzonder de vertaling van dit begrip naar de Marinesituatie.

Ter zitting is het College gebleken dat, hoewel dit niet is vastgelegd in regelgeving, op alle grotere (bovenzeese) marineschepen een meetperiode –in beginsel- wordt bepaald van het begin van een vaarperiode tot het begin van een volgende vaarperiode, zijnde ten minste een maand. Tussen de Commandant en de MC is evenwel discussie ontstaan over de vraag of en in hoeverre een (korte) vaarperiode deel kan uitmaken van een meetperiode.

De Commandant stelt zich op het standpunt dat bij de (voorlopige) vaststelling van de meetperiodes in het jaar 2000, is gehandeld in de geest van de bestaande regelgeving. Enerzijds is rekening gehouden met de in de praktijk gegroeide situatie (begin van een vaarperiode, tot aan het begin van de volgende vaarperiode). Anderzijds is rekening gehouden met het beleid ten aanzien van afkoop van met varen inverdiende compensatie, zoals dat is vastgelegd in de “Regeling vergoeding voor overwerk, onregelmatigheid, beschikbaarheid en bereikbaarheid” (VROB, in MP 31-107 pt 1220) en de “Beleidsregels werk- en rusttijden en extra beslaglegging militairen zeemacht” (MP 31-107 pt 2110). Teneinde voldoende kalendertijd te creëren waarbinnen de met varen inverdiende (vrije)tijd verroosterd kon worden, heeft de Commandant besloten het begin van SAIL niet aan te merken als het begin van een nieuwe meetperiode, maar de SAIL-periode op te nemen in de nog lopende meetperiode.

Het College constateert dat de bestaande regelgeving niet voorziet in aangelegenheden als de onderhavige. Er bestaat een spanningsveld tussen regelgeving en praktijk. Hierdoor is, zoals in casu ook is gebleken, onduidelijkheid gecreëerd. De regelgeving behoeft dan ook nadere precisering.

Uitgaande van de stukken en van hetgeen door partijen is verklaard, meent het College dat onder “vaarperiode” mede is te begrijpen, het verlaten van de thuishaven gedurende een bepaalde periode; zij het mogelijk ook een korte, waaronder het College begrijpt ten minste enkele dagen. Hiervan uitgaande is SAIL aan te merken als een vaarperiode. Hierbij acht het College het niet onbelangrijk dat uit het verhandelde ter zitting valt op te maken dat ten aanzien van SAIL een zogenaamde buitenlandtoelage is toegekend.

Het begin van SAIL kan, gelet ook op de aanvangsdatum van de daarop volgende vaarperiode – te weten ten minste een maand later, in redelijkheid aangemerkt worden als het begin van een nieuwe meetperiode.

ADVIES

De Bevelhebber wordt geadviseerd bij het vaststellen van de meetperioden in 2000 voorde XXX, SAIL aan te merken als het begin van een nieuwe meetperiode.

Den Haag, 9 februari 2001